

De strategische analyse van harddrugsscenes. Hoofdpijnen voor politie en beleid (2006). E.J. van der Torre (COT, Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement, Den Haag). Politie-wetenschap 31

Onderzoeksvraag

Welk strategisch beleid is effectief, gegeven de aard en achtergronden van de drugscene?

Samenvatting

De studie beoogt de ontwikkeling van een typologie van hedendaagse harddrugsscenes als basis voor een beter begrip en tevens effectieve aanpak op maat van dit soort scenes, waar veel gemeenten in het hele land mee te kampen hebben of kunnen krijgen. Het drugsbeleid is te vaak onvoldoende afgestemd op de precieze aard en omvang van lokale harddrugsscenes. Deze beleidsfout is deels terug te voeren tot een lacune in veel drugsonderzoek: er is veel aandacht voor leden van drugsscenes en voor de problemen die ze ondervinden en veroorzaken, maar te weinig voor de aard en achtergronden van drugsscenes. Ook wordt vaak niet de stap gezet van veldwerk naar strategisch beleid of wordt er, omgekeerd, beleids-onderzoek verricht met weinig gevoel voor de alledaagse problemen op straatniveau.

Mede op basis van uitvoerig veldwerk in een aantal gemeenten is er een typologie ontwikkeld van harddrugsscenes, die als basis kan dienen voor een effectieve aanpak op maat. Onderscheiden worden drie typen:

- 'open drugsscenes', waar handel en gebruik voor ieder waarneembaar in de openbare ruimte plaatsvinden (bijvoorbeeld: de Zeedijk in Amsterdam)
- 'verhulde drugsscenes', waar de handel vanuit panden centraal staat (bijvoorbeeld; de Millinxbuurt in Rotterdam);
- 'geprivatiseerde drugsscenes', waar dealers en gebruikers zich een beperkt stukje openbare ruimte hebben toegeëigend (bijvoorbeeld: kelderboxen in de Bijlmer in Amsterdam Zuid-Oost).

In het rapport wordt een vijftal variabelen beschreven waarmee het ontstaan van drugsconcentraties kan worden verklaard: de historie, de bereikbaarheid, de aantrekkelijkheid voor verslaafden, de criminele gelegenheidsstructuur van dealers en de sociale contrôle. Deze variabelen worden uitgebreid geanalyseerd en verduidelijkt met praktijkvoorbeelden. Zo kan bijvoorbeeld de opkomst van de drugscene in Rotterdam Zuid worden verklaard door de economische crisis in de haven, in tweede helft van de jaren 80, en de daardoor optredende verpaupering.

In het laatste hoofdstuk van het rapport wordt de stap gezet van theoretisch model (de typologie en de vijf variabelen) naar de praktijk. Daarbij worden dominante kenmerken van een bepaalde drugscene gekoppeld aan strategische beleidsprioriteiten. Langs deze wijze kan stapsgewijs steeds beleid worden ontwikkeld dat is toegesneden op de lokale omstandigheden.